

MuĀiĎ°D°rci u SrbiN̄i su u srĎudnjĎum riziĎ°u
Ď°bĎ°iĎuvĎ°njĎ° Ď°d svih mĎ°lignih tumĎ°rĎ°, u Ď°dnĎ°su nĎ° muĀiĎ°D°rcĎu u zĎumljĎ°mĎ° IstĎ°Ā°nĎu i
ZĎ°pĎ°dnĎu Ď°vrĎ°pĎu, Ď°D°Ď° i u Ď°dnĎ°su nĎ° muĀiĎ°D°rcĎu u SĎ°vĎuniN̄i i HrvĎ°tsĎ°N̄. ZĎ° rĎ°zliĎ°u
Ď°d muĀiĎ°D°rĎ°cĎ°, Ā°ĎunĎu u SrbiN̄i su u viĀiĎum riziĎ°u Ď°bĎ°iĎuvĎ°njĎ° Ď°d svih mĎ°lignih
tumĎ°rĎ°, Ď°dmĎ°h pĎ°sĎu Ā°ĎunĎ° u ZĎ°pĎ°dnĎ°N̄ i SĎuvĎurnĎ°N̄ Ď°vrĎ°pi. TĎ°D°Ď°Ā°Ďu, prĎ°cĎunĎunĎ° stĎ°
Ď°bĎ°iĎuvĎ°njĎ° Ď°D°Ď° Ā°ĎunĎ° u SrbiN̄i, N̄Ďu viĀiĎ° u Ď°dnĎ°su nĎ° drugĎu zĎumljĎu ZĎ°pĎ°dnĎ°g
BĎ°iĎ°nĎ°. RĎ°zliĎ°g Ď°vĎmĎu mĎ°gu biti viĀiĎu stĎ°pĎu Ď°bĎ°iĎuvĎ°njĎ° Ď°d rĎ°D°Ď° grliĀ°Ď° mĎ°tĎuricĎu i
mĎ°lignih tumĎ°rĎ° brĎ°nhĎ° i pluĀ°Ď° u Ď°dnĎ°su nĎ° prĎ°sĎuĀ°nĎu prĎ°cĎunĎunĎu stĎ°pĎu Ď°bĎ°iĎuvĎ°njĎ°
Ď°d Ď°vih Ď°bliĎ°D° rĎ°D°Ď° u Ď°vrĎ°pi.

ZĎ° rĎ°zliĎ°u prĎ°cĎunĎunĎih stĎ°pĎ°
Ď°bĎ°iĎuvĎ°njĎ°, SrbiN̄° N̄Ďu, Ď°dmĎ°h pĎ°sĎu MĎ°Ā°Ď°rsĎ°mĎu zĎumljĎ° u Ď°D°N̄°N̄° su rĎugistrĎ°vĎ°nĎu
stĎ°pĎu umirĎ°njĎ° Ď°d svih mĎ°lignih tumĎ°rĎ° Ď°D°Ď° Ď°bĎ° pĎ°iĎ° mĎuĀ°u nĎ°N̄°viĀiĎim u Ď°vrĎ°pi.
PrĎ°cĎunĎunĎu stĎ°pĎu umirĎ°njĎ° Ď°d svih mĎ°lignih tumĎ°rĎ° su niĀ°Ďu Ď°D°Ď° muĀiĎ°D°rĎ°cĎ° nĎugĎ°
Ď°D°Ď° Ā°ĎunĎ°. Ā°ĎunĎu u SrbiN̄i su Ď°dmĎ°h pĎ°sĎu Ā°ĎunĎ° u MĎ°Ā°Ď°rsĎ°N̄ u visĎ°Ď°m riziĎ°u
umirĎ°njĎ° Ď°d svih mĎ°lignih tumĎ°rĎ°, Ď°sim Ď°D°Ď°Ď°. RĎ°zliĎ°g Ď°vĎmĎu N̄Ďu Ā°injĎunicĎ° dĎ° su
stĎ°pĎu umirĎ°njĎ° Ď°d rĎ°D°Ď° grliĀ°Ď° mĎ°tĎuricĎu i rĎ°D°Ď° dĎ°N̄°Ď° Ď°D°Ď° Ā°ĎunĎ° u SrbiN̄i mĎuĀ°u
nĎ°N̄°viĀiĎimĎ° u Ď°dnĎ°su nĎ° prĎ°sĎuĀ°nĎu prĎ°cĎunĎunĎu stĎ°pĎu umirĎ°njĎ° Ď°d Ď°vih Ď°bliĎ°D° rĎ°D°Ď° u
drugim zĎumljĎ°mĎ° Ď°vrĎ°pĎu.

PrĎuvĎunciN̄° mĎ°lignih bĎ°iĎusti imĎ°
Ď°grĎ°mĎ°n N̄°vnĎ°zdrĎ°vstvĎuni pĎ°tĎunciN̄° i prĎudstĎ°vljĎ° nĎ°N̄°Ď°sniN̄i pristup u
Ď°ntrĎ°li mĎ°lignih bĎ°iĎusti, N̄Ďur nĎ° pribliĀ°nĎ° dvĎu trĎuĀ°inĎu fĎ°tĎ°rĎ° riziĎ°D° Ď°D°N̄i su
Ď°dgĎ°vĎ°rni zĎ° nĎ°stĎ°nĎ°D° rĎ°D°Ď° mĎ°guĀ°Ďu N̄Ďu uticĎ°ti, mĎunĎ°ti ih ili ih pĎ°tpunĎ°
ĎuliminisĎ°ti. ĀĎ°D° 40% mĎ°lignih bĎ°iĎusti mĎ°Ā°Ďu biti izbĎugnutĎ° N̄ĎudnĎ°stĎ°vnim mĎurĎ°mĎ°:
prĎustĎ°nĎ°m puĀiĎunĎ°, Ď°grĎ°niĀ°Ďunim Ď°nzumirĎ°njĎum Ď°iĎ°hĎ°iĎ°, izbĎugĎ°vĎ°njĎum suviĀinĎ°g
izĎ°gĎ°njĎ° suncu, zĎ°drĀ°Ď°vĎ°njĎum prĎ°sĎuĀ°nĎu tĎuĀ°inĎu Ď°nzumirĎ°njĎum zdrĎ°vĎu hrĎ°nĎu,
vĎuĀ°bĎ°njĎum, Ď°D°Ď° i zĎ°Ā°itĎ°m Ď°d infĎ°Ď°ciN̄° Ď°D°N̄°m sĎu mĎ°gu rĎ°zviti u rĎ°D°.

UĎ°liĎ° dĎ° bĎ°iĎusti ipĎ°D° dĎ°Ā°Ďu, njĎun
N̄Ďu ishĎ°d mĎ°guĀ°Ďu pĎ°bĎ°iĎljĀiĎ°ti rĎ°nim Ď°tĎ°rivĎ°njĎum, Ď°dĎuĎ°vĎ°tnim ĩĎuĀ°ĎunĎum i
rĎuhĎ°bilitĎ°ciN̄°m uz Ď°dgĎ°vĎ°rĎ°N̄uĀ°Ďu pĎ°liN̄°tivnĎ° zbrinjĎ°vĎ°njĎu.

U SrbiN̄i su dĎ°nĎuti nĎ°ciĎ°nĎ°ini
prĎ°grĎ°mi zĎ° sĎ°rining rĎ°D°Ď° grliĀ°Ď° mĎ°tĎuricĎu, rĎ°D°Ď° dĎ°N̄°Ď° i Ď°D°iĎ°rĎuĎ°tĎ°InĎ°g rĎ°D°Ď°,
Ď°D°N̄i Ā°Ďu u nĎ°rĎudnĎ°m pĎuriĎ°du znĎ°Ā°Ď°nĎ° smĎ°njiti Ď°bĎ°iĎuvĎ°njĎu i umirĎ°njĎu Ď°d nĎ°vĎudĎunih
iĎ°liizĎ°ciN̄° mĎ°lignih tumĎ°rĎ°. NĎ° sĎ°rining rĎ°D°Ď° dĎ°N̄°Ď°m pĎ°zivĎ°N̄u sĎu Ā°ĎunĎu stĎ°rĎ°sti
Ď°d 50 dĎ° 69 gĎ°dinĎ°. MĎ°mĎ°grĎ°fsĎ°i prĎuglĎudi prĎudviĀ°Ďuni su dĎ° sĎu rĎ°dĎu svim Ā°ĎunĎ°mĎ°
nĎ°vĎudĎunĎ°g uzrĎ°stĎ° nĎ° dvĎu gĎ°dinĎu. SĎ°riningĎ°m nĎ° Ď°D°rcinĎ°m grliĀ°Ď° mĎ°tĎuricĎu
Ď°buhvĎ°Ā°ĎunĎu su Ā°ĎunĎu uzrĎ°stĎ° Ď°d 25 dĎ° 64 gĎ°dinĎu, Ď°D°N̄°m sĎu pĎ°zivĎ°N̄u nĎ° prĎuvĎuntivni
ginĎuĎ°iĎ°ĀiĎ°i prĎuglĎud i PĎ°p tĎust N̄ĎudnĎ°m u tri gĎ°dinĎu. CiljnĎ° grupĎ° zĎ° tĎustirĎ°njĎu
nĎ° rĎ°D° dĎubĎuĎ°g crĎuvĎ° Ď°buhvĎ°tĎ° grĎ°Ā°Ď°m Ď°bĎ° pĎ°iĎ° stĎ°rĎ°sti Ď°d 50 dĎ° 74 gĎ°dinĎ°,
Ď°D°N̄i sĎu N̄ĎudnĎ°m u dvĎu gĎ°dinĎu pĎ°zivĎ°N̄u nĎ° tĎustirĎ°njĎu nĎ° sĎ°rivĎunĎ° Ď°rvĎ°rĎunĎu u
stĎ°lici.

Institut zĎ° N̄°vnĎ° zdrĎ°vljĎu SrbiN̄Ďu
â€ŽDr MilĎ°n Ď°Ď°vĎ°nĎ°viĀ° BĎ°tutâ€œ sĎ° mrĎuĀ°Ď°m institutĎ° i zĎ°vĎ°dĎ° zĎ° N̄°vnĎ° zdrĎ°vljĎu
piĎ°nirĎ° prĎ°mĎ°tivnĎ° ĎududĎ°tivnĎu Ď°Ď°tivnĎ°sti usmĎurĎunĎu Ď°D° infĎ°armisĎ°nju stĎ°nĎ°vniĀitvĎ°
Ď° prĎupĎ°znĎ°vĎ°nju rĎ°nih simptĎ°mĎ° i znĎ°D°Ď° mĎ°lignih bĎ°iĎusti i njihĎ°vĎ°m Ď°snĎ°Ā°ivĎ°nju
dĎ° prĎupzmu Ď°dgĎ°vĎ°rĎ°st zĎ° sĎ°pstvĎunĎ° zdrĎ°vljĎu i dĎ° sĎu nĎ° vrĎumĎu N̄°vĎu ĩĎuĎ°ru rĎ°di
Ď°ntrĎ°iĎu zdrĎ°vljĎ°, rĎ°nĎu diN̄°gnĎ°stĎ°Ďu i prĎ°vĎ°vrĎumĎunĎ°g ĩĎuĀ°ĎunĎ°. TĎ°D°Ď°Ā°Ďu N̄Ďu vĎuĎ°m
vĎ°Ā°nĎ° bĎ°iriti sĎu prĎ°tivi mitĎ°vĎ°, dĎuzinfĎ°mĎ°ciN̄° i zĎ°bludĎ° u vĎuzi sĎ° mĎ°lignim
bĎ°iĎustimĎ°, N̄Ďur Ď°dlĎ°gĎ°njĎu i/ili izbĎugĎ°vĎ°njĎu rĎ°nĎ°g Ď°tĎ°rivĎ°njĎ°, Ď°dĎuĎ°vĎ°tnĎ°g ĩĎuĀ°ĎunĎ°
i nĎugĎu, dĎ°vĎ°di dĎ° ĩĎuĀiN̄°Ďug ishĎ°dĎ° pĎ° zdrĎ°vljĎu. NĎuĎ°phĎ°dnĎ° N̄Ďu Ď°snĎ°Ā°iti Ā°itĎ°vu
zĎ°N̄Ďudnicu, Ď°D°Ď° bi sĎu Ď°rĎuirĎ°iĎ° N̄°vnĎ° mĎunĎunĎu prĎ°tiv disĎ°riminĎ°ciN̄°m ĩjudi
Ď°bĎ°iĎulih Ď°d mĎ°lignih bĎ°iĎusti, Ď°D°Ď° nĎ° rĎ°dnĎ°m mĎustu, tĎ°Ď° i u zdrĎ°vstvĎunĎ°m
sistĎumu, Ď°D°Ď° i u Ā°itĎ°vĎ°m druĀitvu.

Â

Izvor: www.batut.org.rs